

लातूर वर्ष ३ रे अंक २४९ वा शुक्रवार दि.०८ मार्च २०२४

पृष्ठे ४

स्वागत मूल्य २ रु.

दिल्लीकराना २०० युनिटपर्यंत वीज मोफत

नवी दिल्ली : राजधानी दिल्लीत अरविंद केजरीवाल सरकार आल्यापासून गेल्या ९ वर्षांपासून लोकांना वीज बिलात सवलत दिली जात आहे. ही सवलत भविष्यात कायम राहणार की नाही? याबाबत आज दिल्ली मंत्रिमंडळाची महत्वपूर्ण बैठक झाली. या बैठकीत मुख्यमंत्री अरविंद केजरीवाल यांच्यासह मंत्री सौरभ भारद्वाज, आतिशी, इग्नेश हुसैन, कैलाश गेलोत, गोपाल राय आणि राजकुमार आनंद उपस्थित होते. या बैठकीत २०० युनिटपर्यंत मोफत वीज यापुढील म्हणजेच पूढील वर्षांपर्यंत सुरु ठेवण्याचा निर्णय घेण्यात आला. त्याच धर्तीवर दिल्लीतील लोकांना पूर्वीप्रमाणे ४०० युनिटपर्यंत यांच्याचे निम्ने बिल भरावे लागणार आहे. या मुद्यार सरकारने आज तातडीही बैठक बोलावली होती. दरम्यान एक महिन्यापूर्वी, केजरीवाल सरकारने दिल्लीतील लोकांसाठी नवीन सौर धोरण आणले होते, ज्या अंतर्गत सरकार त्याच घराच्या छतावर सौर पैनेल लावतात, त्यांना वीज कितीही युनिटपर्यंत तरी शून्य बिल भरावे लागेल असेही दिल्लीच्या मुख्यमंत्रांनी सांगितले होते. दिल्लीकराना २०० युनिटपर्यंत वीज मोफत दिल्ली सौर धोरणांर्थात, केजरीवाल सरकारने पुढील तीन वर्षांत ५०० चौरस मीटर क्षेत्रफळ असलेल्या सर्व सरकारी इमारतींमध्ये सौर पैनेल बसवणे अनिवार्य योजना आखली आहे. यासंदर्भात ऊर्जा मंत्री आतिशी म्हणाऱ्या होत्या की नवी दिल्ली सौर धोरणाला कैबिनेटने मजिरी दिली आहे आणि १० दिवसांच्या आत अंधिसूचित केले जाण्याची शक्यता आहे.

'लातूर ग्रामीण'मध्ये विकासाचे चक्र सतत सुरु राहील आमदार धिरज देशमुख यांच्या हस्ते खरोळा येथील ग्रामपंचायत कार्यालयाच्या नव्या इमारतीचे उद्घाटन

लातूर : महाविकास आघाडी सरकार सतेत असताना मिळालेल्या निधीतूळे रेणापूर तालुक्यातील खरोळा येथे ग्रामपंचायत कार्यालयाची नवी इमारत उभी राहीली असून याचे 'लातूर ग्रामीण'चे आमदार श्री. धिरज विलासराव देशमुख यांच्या हस्ते बुधवारी (त. ६) उद्घाटन झाले. 'लातूर ग्रामीण'मधील विकासाचा हे चक्र सतत सुरु राहील, असा विश्वास आमदार श्री. धिरज देशमुख यांनी यावेदी व्यक्त केला. यावेळी जिल्हा बैठकेचे उपाध्यक्ष प्रमोद जाधव, गटविकास अधिकारी सुमित जाधव, लातूर लोकसभेचे निरीक्षक अनुप शेळके, रेणा कारखान्याचे उपाध्यक्ष अनंतराव देशमुख, कल्याण बापू मदने, सरपंच धनंजय देशमुख, उपसरपंच बाबन शेख, आर पी पाटील, विकास कागले, ग्रामविकास अधिकारी

श्री.सिद्धेश्वर व रत्नेश्वर देवालय,लातूर महाशिवरात्री यात्रा महोत्सव

महापर्वकाळ शुक्रवार दि.०८ मार्च २०२४ ते सोमवार दि.१५ मार्च २०२४ पर्वत

जिल्हाविकारी याच्या हस्ते रु.१०.०० वा. विवीवत पुला कर्ण झोळदेवालयाने महाशिवरात्री यात्रा महोत्सवास प्रारंभ होईल.

०८ मार्च २०२४ रोजी दुपारी २.०० वा. गोरी शंकर मंदिर,मार्केट रुड येथून

श्री च्या झेंड्याची भव्य मिरवणुक

कृषी चर्चा सत्र व भव्य परु प्रदर्शन

१००९ महिलांच्या वर्तीने
श्री च्या महारुद्राभिषेक

रविवार १५ मार्च रोजी दुपारी ०२.०० वा

जंगी कुस्ती स्पर्धा

सोमवार १५ मार्च रोजी रात्री ८.०० वा

शोभेची दारु उत्तम आतवाणी
पात्रा भवोत्सवाची सांगता.

विनित : श्री.सरिन सु.जांबुदक - प्रशासक श्री सिद्धेश्वर व रत्नेश्वर देवालय,लातूर तथा धर्मादाय निरीक्षक, लातूर व समस्त विश्वस्त व भाविक भक्त

श्री सिद्धेश्वर व रत्नेश्वर देवालय,लातूर,महाशिवरात्री यात्रा महोत्सव समिती.

शिवसेनेच्या ४ जागांवर टांगती तलवार, भाजप ३६ उमेदवार देण्याच्या तयारीत

मुंबई : महाराष्ट्राच्या राजकारणात पडल्यामार्ये सध्या जोरदार हालाचाली घडत आहेत. विशेष म्हणजे जगा वाटपावरुन मित्रपक्षांमध्येच आता धुसफूस सुरु झाली आहे. शिवसेनेचे ज्येष्ठ नेते रामदास कदम यांनी नुकतेचे भाजपकर निशाचा साधला. उपमुख्यमंत्री दंडेंद्र फडणवीस यांनी आम्ही १५ असूनही एकनाथ शिंदे यांना मुख्यमंत्री केले, असे बोलून दाखवले आहे. दोन्ही नेत्यांची वक्तव्ये थेट माध्यमांसमोर आल्याने पडल्यामार्ये महायुतीतली अंतर्गत धुसफूस आता चव्हाच्यावर आली आहे. लोकसभेच्या निवडणुका आता तोंडावर आल्या आहेत. पुढच्या ८ ते १५ दिवसांत निवडणूक आयोगाकडून लोकसभा निवडणुकीचा घोषणा होऊ शकते. त्यामुळे जागावाटपावरुन महायुती जबरदस्त खलबते सुरु आहेत. भाजप या निवडणुकीत तब्बल ३६ वेळा जास्त जागांवर उमेदवार देण्याच्या तयारीत आहे, अशी महिती सूत्रांनी दिलीत पक्षाच्या शिवसेनेच्या चर्चा सुरु आहे. यांच्यावर आतिशी साठी चौकशी करावी. मारत घडले काय? ज्यांच्यावर आरोप केले आज ते भाजपमध्ये आहेत.

ब्लू पॅथर संघटनेने विश्वरत्न डॉ बाबासाहेब आंबेडकर पूर्णाकृती पुतळा रेणापुरात उभारावा आप्पा कराड यांना दिले निवेदन.

लातूर / प्रतिनिधी :- लातूर जिल्ह्याचे ब्लू पॅथर संघटनेचे सं.अ.साधुभाऊ गायकवाड

याच्या मार्गदर्शनात डॉ.बाबासाहेब आंबेडकर

पूर्णाकृती पुतळ्याचे लवकरात लवकर काम चालू करण्यात यावे व रेणापुर तालुक्यातील नागरिकांना अभिवादनासाठी खुला करावा या मागणीसाठी ब्लू

पॅथर संघटनेचे रेणापुर तालुक्यातील कार्यकर्यांनी आ.रमेश आप्पा कराड यांना निवेदन दिले. याप्रसंगी ब्लू पॅथर संघटनेचे संस्थापक अध्यक्ष यांच्या आदेशाने रेणापुरचे साधू भाऊ गायकवाड यांच्या आदेशाने रेणापुरचे तालुका उपाध्यक्ष विकास जागदंड, प्रशांत काबळे, शहराध्यक्ष दिनेश सावळे, जिल्हा उपाध्यक्ष रवी कांबळे, लखन कांबळे आर्द्देसह ब्लू पॅथर संघटनेचे इतर कार्यकर्ते मोठ्या संख्येने उपस्थित होते.

संपादकीय....

रोखावी बहुतांची गुपिते..

पारदर्शिता सिद्ध करून दाखवण्याची उत्तम संधी सवाच्च न्यायालयाने स्टेट बँकेस दिलेली आहे, ती न साधता केलेल्या दिरंगाईतून उलट बँक नेतृत्वाची चापलूसीच दिसेल आपल्या कोणत्याही शासकीय संस्था जनतेस अपेक्षाभंगाच्या वेदना सहन कराव्या लागू नयेत म्हणून जी खबरदारी घेतात ते पाहून त्यांच्या राजनीषेवयी कौतुक दाढून यावे. ताजे उदाहरण स्टेट बँक ऑफ इंडिया. सर्वोच्च न्यायालयाने दिलेल्या मुदतीत निवडणूक रोख्यांचा तपशील स्टेट बँकेने खरोखरच सादर केला असता तर अनेकांस आश्र्याचा जबरदस्त धक्का बसला असता. तो धोका आता टळू शकेल. सर्वोच्च न्यायालयाने दिलेल्या मुदतीत आवश्यक तो तपशील गोळा करता येणार नाही, किंती काम आहे, सबू मुदत वाढवून घ्या अशी मागणी ही बँक करणार अशी अटकळ होतीच. ती तंतोतंत खरी ठरली. आपल्याकडे बहुतांश शासकीय यंत्रणांच्या प्रमुखपदावरील व्यक्ती कमीत कमी स्वतंत्र बाणा दाखवतील यासाठी कसून प्रयत्न केले जातात. व्यक्ती जितकी लोटांगणोत्सुक तितके तिचे भवितव्य उज्ज्वल. हे सत्य असल्यामुळे स्टेट बँकेने ही विनंती केलेली असली तरी सरकारचीही तीच इच्छा नसेल असे म्हणता येणार नाही. यावर सर्वोच्च न्यायालय काय तो निर्णय देईलच. पण तो काहीही दिला तरी स्वतः नामानिराळे राहण्याचा मार्ग सरकारला मोकळा आहेच. म्हणजे सर्वोच्च न्यायालयाने ही मागणी फेटाळताना समजा चार वाचिक रड्डे स्टेट बँकेला दिले, तर सरकार खाका वर करून 'ही बँकेची मागणी होती, आमचा काय संबंध' असे म्हणू शकते. आणि समजा ही मागणी मान्य झाली तर आतल्या आत विजयाचा आनंद साजारा करू शकते. तथापि सर्वोच्च न्यायालयाचा निकाल काहीही लागला तरी एक गोष्ट अटळ आहे. ते म्हणजे स्टेट बँकेने स्वहस्ते स्वतःच्या अबूची लक्ते वेशीवर टांगणे. ते कसे हे समजून घेणे मनोरंजक ठरेल. स्टेट बँक ही देशातील सरकारी क्षेत्रातील सर्वात बलाढ्य बँक. या बँकेत साधारण अडीच लाख कर्मचाऱ्यांकडून दररोज साधारण सव्वा कोटीहून अधिक व्यवहार होतात. हे कर्मचारी २२ हजार शाखा आणि दोन-अडीच डझन देशांत विभागलेले आहेत. स्टेट बँक भारतातील काही मोजक्याच अशा बँकांतील एक आहे की जिने पूर्णपणे डिजिटलायझेशन केले आहे. स्टेट बँक म्हणजे काही पेटीएम बँक नव्हे की ज्यातील ग्राहकांचे 'केवायसी' नसल्याचे आढळावे. म्हणजे बँकेत खाते असलेल्या, बँकेशी व्यवहार करणाऱ्या सर्वांचे आवश्यक तपशील, जसे की पैन कार्ड इत्यादी, बँकेकडे असतातच असतात. त्यामुळे या बँकेची बरोबरी नेहमी केली जाते ती कार्यक्षमतेसाठी ओळखल्या जाणाऱ्या खासगी बँकांशी. तेव्हा इतक्या तगड्या, कार्यक्षम, सर्व व्यवहार नियमाधारित असणाऱ्या बँकेस तपशील शोधून शोधावयाचा आहे तो किंती? तर फक्त ४४ हजार ४३४ नोंदी इतकाच. खुद्द बँकेताफेच ही माहिती देण्यात आलेली आहे. स्टेट बँकेच्या शाखांतून विविध प्रसंगी निवडणूक रोखे खरेदी करणाऱ्यांची संख्या ४४ हजार ४३४ इतकी आहे. या इतक्या जणांनी आपले पैन क्रमांक, आधार इत्यादी सादर करून स्टेट बँकेकडून हे रोखे विकत घेतले आणि त्यांना हव्या त्या राजकीय पक्षांकडे ते सुपूर्द केले. आता यात सर्वाधिक रोखे भारतीय जनता पक्षाला मिळाले आणि तोच पक्ष सध्या सत्तेवर आहे हा केवळ योगायोगच म्हणायचा तसा. हा जगातील सर्वात मोठा राजकीय पक्ष. तेव्हा या बलाढ्य आदी पक्षाला देण्याही सर्वाधिक मिळणार, हे ओघाने आलेच. ही 'ओधातील' बाब खरे तर स्टेट बँकेने उघडपणे मान्य करण्यास काहीच हरकत नाही. जो सर्वात बलदंड असतो त्याचा खुराकही अधिक असणार. तेव्हा भाजपला सर्वाधिक देण्या मिळाल्या असतील तर स्टेट बँकेने ओशाळे व्हावयाचे आणि हा तपशील आपाणास जमा करण्यास वेळ लागेल असे म्हणण्याचे काहीच कारण नाही. त्यातही इतके जगड्याळ व्यवहार हाताळणाऱ्या स्टेट बँकेस अवघ्या ४४ हजार ४३४ जणांचा तपशील जमा करायला साधारण १२० दिवसांचा अवधी हवा? हीच जर बँकेची कार्यक्षमता असेल तर स्टेट बँकेपेक्षा एखाद्या बुद्रुक गावातली सहकारी बँक बरी म्हणता येईल. याचा साधा अर्थ असा की प्रश्न स्टेट बँकेच्या कार्यक्षमतेचा नाही. तर तिच्या इच्छेचा आहे आणि ही इच्छा सरकारच्या इच्छेशी निगडित नाही, असे ठामपणे म्हणता येणार नाही. हे लक्षात घेतल्यास स्टेट बँकेच्या हेतूविषयीच संशय घेतला जायला हवा. दुसरी शक्यता अशी की बँक म्हणते त्याप्रमाणे ही खातदारांची संख्या ४४ हजार वा अधिक असणार नाही. याच कारण असे की यातील बरेचसे रोखे १ कोटी रुपयांपेक्षा अधिक रकमेचे आहेत. गेल्या सहा वर्षात या रोख्यांतून १६ हजार कोटी रु. जमा झाले. हे सर्व एक-एक कोटी रुपयांच्या रकमेचे होते असे जरी गृहीत धरले तरी या रोख्यांचा तपशील हा १६ हजारांप्रताच मर्यादित राहतो. देशातील इतक्या बलाढ्य बँकेस १६-१७ हजार रोख्यांचा तपशील जमा करून सादर करायला तीन-चार महिने लागावेत? सर्वोच्च न्यायालयाने हे रोखे रद्दवातल ठरवण्याचा निर्णय दिला १५ फेब्रुवारी रोजी. त्याच वेळी या रोख्यांचा तपशील सादर करण्याची कार्यक्रमपत्रिकाही सर्वोच्च न्यायालयाने सादर केली. म्हणजे आपाणास हे सर्व कधी उघड करावयाचे आहे हे स्टेट बँकेस त्याच दिवशी स्पष्ट झाले. तरीही मुदतवाढीची मागणी करण्यासाठी स्टेट बँकेस निकालानंतर तीन आठवडे लागावेत? मग या तीन आठवड्यांत स्टेट बँक काय करत होती? रोख्यांचा किंती तपशील या काळात बँक जमा करू शकली? याची उत्तरे सर्वोच्च न्यायालयाने बँकेस खडसावून मागवायला हवीत. कारण ही मुदत संपत येत असताना स्टेट बँक मुदतवाढीची मागणी करून सर्वोच्च न्यायालयास अडचणीत आणू पाहते. सर्वोच्च न्यायालयाने जी काही मुदत दिली त्यापेक्षा काही आठवडे, खाद्यादा महिना अधिक वेळ मागून घेणे एक वेळ समजून घेता आले असते. पण मुदतवाढ हवी ती थेट ३० जूनपर्यंत? विद्यामान लोकसभेची मुदत १६ जूनला संपेल. म्हणजे नवीन लोकसभा अस्तित्वात आल्यावर विसर्जित लोकसभा निवडणुकीचा तपशील स्टेट बँक देणार? त्यापेक्षा सराळ निवडणुका होईर्पर्यंत आम्ही हा तपशील देऊ इच्छित नाही, कारण सरकारची तशी इच्छा आहे असे प्रामाणिकपणे सांगण्याची हिंमत जर स्टेट बँकेने दाखवली असती तर तीविषयी काही बरे बोलता आले आम्हे आमा नसेची तारी तारी

‘बायजू’चा धडा

एकेकाळी देशातील किंबहुना कदाचित जगतील सर्वात मोठी अँडेटक युनिकॉर्न कंपनी म्हणून 'बायजू'ची खूप मोठ्या प्रमाणावर चर्चा सबंध उद्योगविश्वात झाली. परंतु, आज ही कंपनी आपल्या अस्तित्वासाठी लढताना दिसत आहे. आता लुकआउट सर्क्युलर जारी केल्यानंतर या कंपनीचे सर्वेसर्वो अस्सणार रव्वींद्रन देशाबाहेर जाऊ शकत नाहीत. या कंपनीची दुरवस्था ही स्टार्टअप विश्वातील नवतरुणांसह एकंदरीतच उद्योगविश्वासाठी एक मोठा धडा आहे. बायजूने ब्रॅंड तयार करण्यासाठी खूप पैसा गुंतवला. इंडियन प्रीमियर लीग आणि फुटबॉल विश्वचषक प्रायोजित केले. यामुळे कंपनीचे नाव घराघरांत पोहोचले. परंतु या प्रसिद्धीमुळे अर्थकारणाचा पाया कोलमडला. आता कंपनीच्या संचालकांना कर्मचाऱ्यांचे पगार देण्यासाठी स्वतःची आणि कुटुंबाची संपत्ती गहण ठेवावी लागली आहे. बायजूच्या पतनामुळे अँडेटक क्षेत्रातील गुंतवणूकदारांकडून दीर्घकाळ निधी मिळणे कठीण झाले आहे. द्यामान केंद्र सरकारने स्टार्ट अप इंडिया या महत्वाकांक्षी मोहिमेचा श्रीगणेशा करण्यामागे देशातील प्रतिभावंत नवतरुणांना नवसंकल्पनावर आधारित तंत्रज्ञानाच्या साथीने नवउद्योग स्थापन करता यावेत आणि त्यातून देशातील तरुणपिढी रोजगारक्षमच नव्हे तर रोजगारानिर्मिती करणारी ठरावी असा हेतू होता. या योजनेमुळे देशामध्ये मोठ्या प्रमाणावर स्टार्टअप्सचे जाले उभे राहिले. विशेषत: कोविड काळात स्पार्ट तंत्रज्ञानाच्या साहाय्याने अनेक स्टार्टअप उदयास आले. त्यातून स्टार्टअप्सची एक परिसंस्था तयार झाली. जर कोणत्याही स्टार्टअपचे मूल्य १ अब्ज डॉलर्सपर्यंत पोहोचले तर त्याला युनिकॉर्न म्हणतात आणि एखाद्या स्टार्टअपचे मूल्य ९० अब्ज डॉलर्सपर्यंत पोहोचले तर त्याला डेकाकॉर्न म्हणतात. स्टार्टअप्सच्या विश्वातील बहुचर्चित अँडेटक कंपनी असणारी बायजू ही भारतातील पाच डेकाकॉर्न स्टार्टअपपैकी एक म्हणून ओळखली जात होती. बायजू रव्वींद्रन हे या कंपनीचे संस्थापक आणि सीईओ आहेत. कन्हूच्या शासकीय अभियांत्रिकी महाविद्यालयातून बी.टेक केलेले आणि इंग्लंडमध्ये नोकरी करणारे बायजू हे आयआयएमची एंट्रन्स टेस्ट १०० पर्सॅ टाईलने दोनदा उत्तीर्ण झाले आहेत. मूळचे केरळमधील असणा-या रव्वींद्रन यानी गणित आणि विज्ञान या विषयांचे ऑनलाईन शिक्षण देण्यास सुरुवात केली. या उपक्रमाला तुफान प्रतिसाद मिळाला. ऑनलाईन प्रवेशाची तयारी करणा-या रव्वींद्रन यांनी ही संकल्पना पुढे नेत थिंक अँड लर्न या नावाने स्टार्टअप सुरु केले. दोन वर्षे कठोर परिश्रम केल्यानंतर २०१३ मध्ये त्यांना पहिला निधी मिळाला. त्यानंतर त्यांनी २०१५ मध्ये 'बायजू' नावाने एक अँप डिजिटल विश्वात आणले. साधारणत: २-३ महिन्यांत २० लाख लोकांनी हे अप डाऊनलोड केले. पाहता पाहता या कंपनीची लोकप्रियता वाढत गेली. ती इतकी की, हार्वर्ड बिजिनेस स्कूलमध्ये बायजूचा केसस्टडीसुद्धा शिकवला जाऊ लागला. २०१७ मध्ये, 'बायजू'ने बॉलिवूडचा बादशाह अभिनेता शाहरुख खान याला आपल्या कंपनीचा ब्रॅंड अँबेसेडर बनवले आणि २०१८ मध्ये कंपनीचे मूल्यांकन १ अब्ज पार गेल्यामुळे 'बायजू' हे एक युनिकॉर्न स्टार्टअप बनले. यानंतरच्या काळातही कंपनीला फंडिंग मिळत राहिले. २०१९ मध्ये 'बायजू' भारतीय क्रिकेट संघाचा प्रायोजक बनला. भारतीय क्रिकेट संघाच्या खेळांडुच्या जर्सीवर या कंपनीचा लोगो झळकू लागला. २०२० मध्ये आलल्या कोविड महामारीमुळे ऑनलाईन विश्वातील 'बायजू'ला संर्धीचे अवकाश निर्माण करून दिले. लॉकडाउनमध्ये घराबाहेर पडू न शकलेल्या मुलांनी या कंपनीचे पैकेज विकत घेतले. त्यानंतर रव्वींद्रन यांनी वैद्यकीय आणि आयआयटी प्रवेशाची तयारी देणारे आकाश कोर्चिंगही सुमारे ७३०० कोटी रुपयांना विकत घेतले. २०२२ मध्ये, या कंपनीने फुटबॉलपटू लिओनेल मेस्सीला त्यांचा जागतिक ब्रॅंड अँबेसेडर बनवले आणि कतार येथे झालेल्या फिफा विश्वचषकाची 'बायजू' प्रायोजक बनली. याखेरीज अनेक कंपन्यांचे अधिग्रहणही रव्वींद्रन यांच्या या कंपनीने केले. परकीय गुंतवणूकदारांकडून मिळालेल्या पैशांमुळे असे सौदे सुलभ झाले. ब्लकरॉक, सिल्वर लेक, टायगर्स ग्लोबल यांसारख्या परदेशी गुंतवणूकदारांकडून रव्वींद्रन यांनी चांगली रक्कम जमा केली. बायजूच्या वाढीच्या धोरणाने विदेशी गुंतवणूकदारांप्रभावित झाले. त्यांच्याकडून या कंपनीने सुमारे ५० हजार कोटी रुपये गोळा केले. या फंडिंग फे-यांमुळे बायजूचे मूल्यांकन वाढतच गेले. 'बायजू' भारताच्या स्टार्टअप इकोसिस्टमचा पोस्टर बॉय्स बनली. त्याचे प्रवर्तक रव्वींद्रन यांना एकापाठोपाठ एक 'आंत्रप्रेन्योर' ऑफ द इयर' पुरस्कार मिळाले. अर्थातच यासाठी कंपनीने मार्केटिंगवर प्रचंड खर्च केला. पण बायजूला ही चमक जास्त काळात टिकवता आली नाही. कर्ज आणि निधीद्वारे जलद गतीने केलेल्या अधिग्रहणमुळे नफा मिळू शकला नाही. दरम्यानच्या काळात, या युनिकॉर्न कंपनीवर अनेक आरोपही झाले. कोर्टकचे-या झाल्या त्यामुळे रव्वींद्रन यांना आपली रणनीती बदलावी लागली. पण त्यानंतर कंपनीला तोटा होऊ लागला. दुसरीकडे, कोविडोत्तर काळात मुळे ऑनलाईन शिकण्याएवजी आफलाईन अभ्यास करण्यासाठी कोविंग सेंटरमध्ये जाऊ लागली. परिणामी, 'बायजू'मधून २५ हजारांहून अधिक कर्मचा-यांना काढून टाकण्यात आले. परदेशात विस्तार करण्यासाठी या कंपनीने कर्जही घेतले होते. त्याची परतफेड करण्यात अडवणी येऊ लागल्या. यादरम्यान, कंपनीतील अनेक वरिष्ठ अधिकारी-यांनी राजीनाम दिले. त्यांचे ऑडिटर डेलॉइट यांनीही कंपनीच्या आर्थिक स्थितीबद्दल चिंता व्यक्त करत नोकरीसोडली. कंपनी आपले आर्थिक रेकॉर्ड देत नसल्याचा ठपका त्यांनी ठेवला. २०२३ मध्ये, विदेशी चलन व्यवस्थापन कायद्याचे उल्लंघन केल्याच्या आरोपावरून इडीने बायजूच्या कार्यालयावर आणि रव्वींद्रन यांच्या घरावर छापे टाकले. जवळपास ९ हजार कोटींहून अधिक रकमेबाबत इडीने त्यांना कारणे दाखवा नोटीस बजावली. संकटांची मालिका सुरु झाल्याबोराबर गुंतवणूकदारांनी दबाव आणण्यास सुरुवात केली. कर्जदात्यांचा तगादा सुरु झाला. कंपनीचे वादात सापडल्यामुळे मूल्यांकन खाली येऊ लागले. सद्याचितीत ब्लकरॉकने या कंपनीचे मूल्य १ अब्जापर्यंत कमी केले आहे. दुसरीकडे, कंपनीच्या गुंतवणूकदारांनी एक विलक्षण सर्वसाधारण

सभा घेतली आणि बीजू रवींद्रन यांना सीईओ पदावरून हटवण्याचा निर्णय घेतला आहे. भारतातील एका तथाकथित प्रथितयश स्टार्टअपची अशी शोकांतिका होण्यामागे आर्थिक व्यवस्थापनातील अपयश कारणीभूत आहेत. कोविडनंतर शाळा उघडल्या गेल्या तेव्हा ऑनलाईन शैक्षणिक उत्पादनांची मागणी कमी झाल्यामुळे बायजू आणि त्यांच्या गुंतवणूकदारांच्या गगनाला भिडलेल्या अपेक्षाना मोठा धळ्का बसला. वास्तविक, बदललेल्या वातावरणानुसार तुम्ही तुमच्या उत्पादनात बदल करणे गरजेचे असते. शैक्षणिक ब्रॅइंसना एक ठोस ओळख विकसित करण्यासाठी अनेक दशके लागतात. पण बायजूने प्रसिद्धी आणि मार्केटिंग, ब्रॅंडिंगवर कमालीचा पैसा खर्च करून काही वर्षांतच ही ओळख मिळवली. परंतु प्रत्यक्षात कोणतीही संस्था, कंपनी दीर्घकाळ सुरु राहण्यासाठी नफ्याचे अर्थकारण महत्वाचे असते. त्याबाबत रवींद्रन हे सपशेल अनुत्तीर्ण झाल्याचे दिसत आहे. कंपनीच्या वाढत्या प्रसिद्धीमुळे गुंतवणूकदार एकामागून एक पैसे गुंतवत राहिले आणि प्रत्येक फंडिंग फेरीत बायजूची किंमत वाढत गेली. वाढत्या मूल्यांकनाचे ढोल पिटून गुंतवणूकदार पुढील गुंतवणूकदारांना आकर्षित करण्याचा प्रयत्न करत होते. जापर्यंत फुगा वाढत होता तोपर्यंत सर्वजण आनंदी होते. पण त्याला टाचणी लागल्यानंतर सर्वच पितळ उघडे पडले. सध्या बायजू खोल आर्थिक संकटाचा सामना करत आहे आणि ईडीच्या छाप्यांचा सामना करत आहे. कंपनीच्या मालकाला आपल्या कर्मचा-यांना पगार देण्यासाठी आपले घर विकावे लागले आहे. त्यांच्या विरोधात लुकआऊट नोटीस जारी करण्यात आली आहे, म्हणजे तो देशबाहर जाऊ शकत नाहीत. नुकताच एक व्हीडीओ समोर आला आहे, ज्यात एका मुलाचे वडोल परतावा घेण्यासाठी आले होते, जेव्हा त्यांना परतावा मिळाला नाही तेव्हा त्यांनी कायदा हातात घेतला आणि बायजूच्या ऑफिसमधून टीव्ही काढला आणि निघून गेला. बायजूला आर्थिक नोंदीही वेळेवर सादर करता आल्या नाहीत. बायजूचे प्रकरण कॉर्पोरेट गवर्नर्नसच्या मानकांशीही संबंधित आहे. जर कंपनीने गुंतवणूकदारांकडून पैसे उभे केले तर त्या पैसाचे ती काय करत आहे हे सांगायला हवे होते. पण आर्थिक वर्ष २०२१ नंतरची हिंशेबोपुस्तके 'बायजू'ने सादर केलेली नाहीत, अशी परिस्थिती आहे. बडे विदेशी गुंतवणूकदारही यावर बराच काळ मौन बाल्यानुसार राहिले, ही बाब आश्वयकारक आहे. आता या नोंदी लवकरच समोर येतील, असे रवींद्रन सांगत आहेत; पण त्यामुळे गेलेली पत परत मिळालार का हा खरा प्रश्न आहे. तसेच या कंपनीमध्ये पैसे गुंतवलेल्या गुंतवणूकदारांचे मोठे नुकसान झाले आहे. हजारो कर्मचा-यांच्या नोक-या गेल्या आहेत आणि अनेकांच्या नोक-या धोक्यात आल्या आहेत. ज्या मुलांनी बायजूचे अभ्यासक्रम घेतले आहेत त्यांनाही समस्या येऊ शकतात. सर्वांत महत्वाचा मुद्दा म्हणजे बायजूच्या पतनाचा प्रतिकूल परिणाम भारतातील इतर स्टार्टअपवरही होऊ शकतो. विशेषत: त्यांना निधीउभारणीत अडचणी येऊ शकतात.

सुशिक्षित महिलांचा अज्ञानी महिला दिन !.

A portrait of a middle-aged man with dark hair and a mustache. He is wearing a pair of round-rimmed glasses and a light-colored, possibly white, button-down shirt. He is looking towards the left of the frame with a neutral expression. The background is plain and light-colored.

भारतात ज्या महिलेने पहिले स्वत शिक्षण घेऊन मुलीना शिक्षण देण्यासाठी पाहिली शाळा काढली. ती १ मे १८४७ रोजी.सावित्रीबाई फुले (जन्म ३ जानेवारी १८३१,जन्म स्थळ—नायगाव,सातारा—मृत्यु—१० मार्च १८९७ पुणे येथे झाला.) त्या पहिल्या महिला शिक्षिका,शिक्षण प्रसारक,समाज सुधारक महिला होत्या.महाराष्ट्रातील स्त्रीशिक्षणाची सुरुवात महात्मा ज्योतीराव फुले यांनी आपल्या पत्नीला शिक्षण देऊन केली. तो खरा महिला दिन किंवा महिला शिक्षण दिन असायला पाहिजे होता.पण.....हळदकुंकू,मंगल गौरी साजरा करणाऱ्याचा महिला दिन मोठ्या उत्सुर्तपण साजरा होतांना दिसत

संपूर्ण अमेरिका आणि युरोपसहित जवळ जवळ जगभरच्या स्थिरांना विसाव्या शतकाच्या सुरुवातीपर्यंत मतदानाचा हक्क नाकारलेला होता. हे सांगितल्या जाते पण त्यांना शिक्षणाचा अधिकार होता काय हे सांगितल्या जात नाही. पुरुषप्रधान व्यवस्थेतील स्त्री-पुरुष विषमतेचे हे एक ढळढळीत उदाहरण देण्यात येते. या अन्याया विरुद्ध स्त्रिया (कोणत्या) आपापल्या परीने संघर्ष करीत होत्या. १८९० मध्ये अमेरिकेत मतदानाच्या हक्का संदर्भात द नॅशनल अमेरिकन सफ्रेजिस्ट असोसिएशन स्थापन झाली. परंतु ही असोसिएशन सुद्धा वर्णद्वेषी आणि स्थालांतरीत पूर्वग्रह असणारी होती. दक्षिणे कडील देशांना काळ्या मतदात्यां पासून आणि उत्तर व पूर्वेकडील देशांना तेथील बहुसंख्य देशांतरीत मतदात्यां पासून वाचवण्याकरता स्त्रियांना मतदानाच्या हक्क मिळायलाच हवा, अशा प्रकारचे आवाहन ती करत होती. अर्थात या मर्यादित हक्कांना बहुसंख्य काळ्या वर्णांच्या आणि देशांतरित कामगार स्त्रियांनी जोरदार विरोध केला आणि क्रांतिकारी मार्कर्सवाघांनी केलेल्या सार्वत्रिक प्रौढ मतदानाच्या हक्कांच्या मागणीला पाठिंबा दिला. १९०७ साली स्टूटगार्ड येथे पहिली आंतरराष्ट्रीय समाजवादी महिला परिषद भरली. त्यामध्ये क्लारा झेटकिन या अतिशय लढाऊ बाण्याच्या, झूंजार कम्युनिस्ट कार्यकर्त्तांने सार्वत्रिक मतदानाचा

कायकतान सावधारक मतदानाचा
हक्क मिळवण्या साठी संघर्ष
करणे हे समाजवादी ख्रियांचे
कर्तव्य आहे, अशी घोषणा केली.
८ मार्च १९०८ रोजी

न्यूयोर्कमध्ये वस्त्रांगाताल हजारो स्त्री—कामगारांनी रुटगर्स चौकात जमून प्रचंड मोठी ऐतिहासिक निर्दर्शने केली. दहा तासांचा दिवस आणि कामाच्या जागी सुरक्षितता ह्या मागण्या केल्या. या दोन मागण्यां बरोबरच लिंग, वर्ण, मालमत्ता आणि शैक्षणिक पार्श्वभूमी निरपेक्ष सर्व प्रौढ स्त्री—पुरुषाना मतदानाचा हळ मिळावा अशी मागणीही जोरकसपणे केली. अमेरिकन कामगार स्थिरांच्या या व्यापक कृतीने क्लारा झेटकिन अतिशय प्रभावित झाली. १९१० साली कोपनहेंगन येथे भरलेल्या दुसऱ्या आंतरराष्ट्रीय समाजवादी महिला परिषदत, ८ मार्च १९१० रोजी अमेरिकेतील स्त्री—कामगारांनी केलेल्या ऐतिहासिक कामगिरीच्या स्मरणार्थ, ८ मार्च हा जागतिक महिला-दिन म्हणून स्वीकारावा असा जो ठराव क्लाराने मांडला, तो प्रसार झाला. यानंतर युरोप, अमेरिका नंतर देशांत सार्वत्रिक मतदानाच्या

वगर दशात सावात्रक मतदानाच्या हक्कासाठी मोहिमा उघडल्या गेल्या. त्यांचा परिणाम म्हणून १९१८ साली इंग्लंडमध्ये व १९१९ साली अमेरिकेत या मागप्याना यश मिळाले. तो महिला दिन डावे समाजवादी पुरोगामी भारतात साजरा करतात. त्यांना भारतातील १८३१ ला जन्मलेली आणि १८४७ ला मुली करिता म्हणजे महिला करिता पहिली शाळा काढलेली सावित्रीबाई फुलेचे कार्य आणि कर्तुत दिसत नाही. ज्या महिला आणि शिक्षणसंस्था सरस्वती शिक्षणाची देवी मानतात त्याच महिला आठ मार्च महिला दिन मोठ्या उत्साहाने साजरा करतात. हाच सुशिक्षित महिलांचा अज्ञानी महिला दिन असतो.

हजारो स्त्री-कामगारांनी रुटगर्स चौकात जमून प्रचंड मोठी ऐतिहासिक निर्दर्शने केली. दहा तासांचा दिवस आणि कामाच्या जागी सुरक्षितता ह्या मागण्या केल्या. या दोन मागण्यां बरोबरच लिंग, वर्ण, मालमत्ता आणि शैक्षणिक पार्श्वभूमी निरपेक्ष सर्व प्रौढ स्त्री-पुरुषांना मतदानाचा हक्क मिळावा अशी मागनीने अमेरिका न्यूयार्क हालविला सांगितल्या जाते. तेच काम भारतातील मुंबईच्या असंघटीत पिरणी कामगाराना संघटीत करण्याचे काम महात्मा ज्योतीराव फुले यांचे शिष्य रावबहादूर नारायण मेंघाजी लोखंडे यांनी १८६० ते १८९० पर्यंत केल. त्याची नोंद मात्र डावे समाजवादी पुरोगामी घेत नाही. रावबहादूर नारायण मेंघाजी लोखंडे यांनी सप्टेंबर १८८४ मध्ये मुंबई येथे पहिली मोठी कामगार परिषद भरवून कारखाना आयोगाकडे ५,५०० कामगारांचे लेखी निवेदन पाठविले. त्यात दर रविवारी पागारी सुटी, दररोज नियमित कामाच्या १४ तासांऐवजी आठ तास, मुलांचे नोकरीचे वय ७ वर्षांवरून १ वर्षे करावे, दर महिन्याच्या १५ तारखेच्या आत वेतन मिळावे, कामगाराला दुखापत झाल्यास पगारी रजा मिळावी, तसेच फार मोठी शारीरिक इजा होउन कामगार कामासाठी अपात्र ठरल्यास त्याच्या भावी जीवनासाठी आर्थिक तरतूद केली जावी. इत्यादी. मागण्यांचा समावेश करण्यात आला होता. या मागण्यांचे निवेदन कलकत्त्यास गव्हर्नर जनरलकडे ही पाठविण्यात आले होते (१८८९). रावबहादूर नारायण मेंघाजी लोखंडे यांनी १८९० मध्ये मुंबई पिरणी कामगार संघ (बॉम्बे मिलहँड्स असोसिएशन) नावाची भारतातील पहिली कामगार संघटना स्थापिली. एप्रिल १८९० मध्ये दहा हजार स्त्री-पुरुष कामगारांची मोठी परिषद रावबहादूर नारायण मेंघाजी लोखंडे यांनी मुंबईत भरविली. या परिषदेत स्त्रियांचा मोठ्या प्रमाणात सहभाग होता. मुंबईतील औद्योगिक संघटनांच्या चळवळीतील ही महत्त्वाची घटना समजली जाते. त्यानंतर लगेचच १० जून, १८९० रोजी शासनाने, कामगारांना दर रविवारी पगारी सुटी देण्याचा निर्णय जाहीर केला. १८९० मध्ये कामगार कायदा समत करण्यात येऊन लोखंडे यांच्या काही सूचनांचा त्यात समावेश करण्यात आला. सरकारने त्यांच्या कामगिरीची दखल देऊन त्यांना 'जे.पी.' हा किताब देऊन त्यांचा गौरव केला. हा इतिहास महिला दिन साजरा करण्यारे का विसरतात? फुले

लोऱ्हंडे याचे कार्या पेक्षा जात महत्वाची वाटते म्हणून का ? ? ? .
भारतातील स्वीमुळी चळवळीच्या महिला नेत्यांना आणि त्याच्या
आदर्श नेत्यांना भारतातील सावित्रीबाई ज्योतीराव फुले डोळ्या
समोर ठेऊन महिला दिन साजरा करावा असे का वाटत नाही. कारण
काल त्या होत्या म्हणून तुम्ही आज सन्मानाने या ठिकाणी आहेत
भारतातील सावित्रीमाई फुले कुठे कमी पडतात. ते भारतातील
महिला दिनाचे गोडवे गाणाच्या महिला पत्रकार, थोर विचारवंत, महिला
साहित्यिक, लढाऊ महिला नेत्या आणि सुशिक्षित सुरक्षित
नोकरी करणाच्या महिलांनी जाहीर पणे सांगावे. महिला दिन जरुर
साजरा करा पण त्या भारतातील राष्ट्रमाता जिजाऊ, अहिल्याबाई
होळकर, ताराराणी, सावित्रीबाई फुले, भिमाबाई, माता
रम्माई, इंदिरा, प्रतिभाताई, मायावती, जयललिता, ममता, ज्यांनी
जीवनात खन्या अर्थाने संघर्ष करून इतिहास घडविला त्यांच्या
आई बापाचे नांव गंव, तालुका, जिल्हा, राज्य माहित होते आणि
आहे. त्या महिलांचा आदर्श आजच्या सुशिक्षित महिलांनी घेऊन
महिला दिन साजरा करावा हीच अपेक्षा. शेवटी मान्य नसलेल्या
व मनुवादी विचारांच्या राजकीय लोकांनी लादलेल्या महिला
दिन. सुशिक्षित महिलांच्या अज्ञानी महिला दिनाला सुद्धा हार्दिक

शुभेच्छा. धन्यवाद!

आपल
सागर रामभाऊ तायडे. १९२०४०३८५९, भांडुप, मुंबई
अध्यक्ष सत्यशोधक कामगार संघटना, स्वतंत्र मजदूर
संघ

**महिलांनी संकटांना
न डगमगता यशस्वी
वाटचाल करावी : यन्नम**

सोलापूर - महिलांनी कोणत्याही संकटाना न घाबरता त्यावर मात करीत यशस्वी वाटचाल करावी. कोणत्याही परिस्थितीत उज्ज्वल यश संपादन करावे, असे आवाहन माजी महापौर श्रीकांचना यन्नम यांनी केले. लायन्स क्लब ॲफ सोलापूर क्लासिक तसेच सुप्रभात शिक्षण मंडळ संचलित बालभारती विद्यालय यांच्या संयुक्त विद्यमाने जागतिक महिला दिन मोठ्या उत्साहात साजरा करण्यात आला. याप्रसंगी सत्कारमर्भी म्हणून त्या बोलत होत्या. कार्यक्रमाच्या अध्यक्षस्थानी सुप्रभात शिक्षण मंडळ संस्थेच्या मुख्य कार्यकारी अधिकारी अखतरबानो शेख होत्या. प्रमुख अतिथी म्हणून लायन्स क्लब ॲफ सोलापूर क्लासिक चे अध्यक्ष शब्दीर शेख, बालभारती प्राथमिक विभागाचे मुख्याध्यापक रिजवान शेख, बालभारती माध्यमिक विभागाचे मुख्याध्यापक इन्स्टियुज मुलां उपस्थित होते. यावेळी उल्लेखनीय काम करणाऱ्या माजी महापौर यन्नम, डॉ. सुषमा संभारंभ, मुख्याध्यापिका जि प्राथमिक शाळा विडी घरकुडु फिरोजा इरकल, डॉ. लक्ष्मी बळी, पोलीस कर्मचारी दिपली बोरामणीकर, पहिली महिला रिक्षा चालक शोभा घंटे आर्दंचा यावेळी सन्मान करण्यात आला. यन्नम यांनी मुर्लीनी शिकावे आणि पुढे जावे असे आवाहन केले. अतिथी लायन्स क्लबचे अध्यक्ष शब्दीर शेख यांनी प्रत्येक क्षेत्रात मुली पुरुषांच्या खांद्याला खांदा लावून काम करत आहेत व आपली जबाबदारी उत्तमरीत्या पार पाडत असल्याचे सांगितले. सूत्रसंचालन अनिस शेख यांनी केले तर आभार रिजवान शेख यांनी मानले.

‘हर्बल कॉस्मेटिक्स’ मधील करिअर

मानव संसाधन विकास मंत्रालय आण लघुउद्योग मंत्रालयाने गेल्या काही वर्षांपासून स्वयंरोजगाराला चालना देण्यासाठी चांगल्या योजना सुरु केल्या आहेत. या दिशेने पाऊल टाकण्यासाठी अनेक प्रशिक्षण संस्थांदेखील सुरु केल्या आहेत. या ठिकाणी निःशुल्क प्रशिक्षण दिले जाते. अशाच संस्थांमधून राबवण्यात येणारा एक अभ्यासक्रम म्हणजे हर्बल कॉस्मेटिक मॅन्युफॅक्चरिंग. हर्बल कॉस्मेटिक हे लघुउद्योगाचे उत्पादन आहे. याच्या विक्री व वितरणासाठी आणि निर्यातीसाठी सरकार अनेक प्रकारे मदत करत असते. त्याचसोबत कर्जदेखील उपलब्ध करून देते. आपण घरातच मॅन्युफॅक्चरिंग युनिट बसवून कमी गुंतवणुकीत चांगली कमाई करू शकतो.

आंतरराष्ट्रीय पातळीवरच नव्हे, तर आपल्या देशातही अलीकडच्या काळात आपल्या त्वचेच्या बाबतीत लोक बरेच संवेदनशील बनले आहेत. त्यासाठी नामांकित ब्रॅंचे स्किन सेंटरदेखील सुरु झाले आहेत. या सेंटर्समध्ये सामायिक गोष्ट म्हणजे सर्वनाना हर्बल कॉस्मेटिक्स हवे असतात. हर्बल कॉस्मेटिक्चा मूळ आधार म्हणजे औषधी वनस्पती होय. यामध्ये कुठल्याही प्रकारची रसायने नसतात. याच्या वापरामुळे त्वचा खराब होण्याची भीती नसते आणि त्यापासून रिअँक्शन येण्याचीही शक्यता नसते. भारतामध्ये औषधी वनस्पती मोठ्या प्रमाणात उपलब्ध आहेत. म्हणूनच येथे हर्बल कॉस्मेटिकचे उत्पादन तुलनेने सोप आणि कमी गुंतवणुकीत करणे शक्य आहे.

मँन्युफॅक्चरिंग युनिट बसवण्यासाठीचा खर्च : आधीच सांगितल्याप्रमाणे हर्बल कॉस्मेटिक्स उत्पादनासाठी औषधी वनस्पती आवश्यक असतात. यामध्ये चंदन, हळद, तुळस, कडुनिब, कोरफड, नारळाचे तेल, लवंग इत्यादींचा उपयोग

केला जातो. या कच्च्या मालासोबत भांडी गरम करण्यासाठी गॅस आणि एका खोलीची गरज असते. यामध्ये एक युनिट बसवता येते. या सर्व गोईंसाठी जवळपास लाखभर रुपयांपर्यंत खर्च येतो. आपल्याकडे स्वतःची जागा आहे की नाही, यावर हा खर्च अवलंबून असतो. तसेच किंती मोठ्या प्रमाणात युनिट

बसवणार आहोत, त्यावरही खर्च अवलंबून असतो. कारण मोठे युनिट बसवल्यास कर्मचारी ठेवण्यासाठी खर्च अधिक वाढू शकतो. म्हणूनच सुरुवातीला छोट्या प्रमाणावर आपण हे उत्पादन सुरु करून जम बसल्यानंतर हळूहळू ते वाढवता येऊ शकते. कर्जसुविधा : मॅन्युफॅक्चरिंग युनिट बसवण्यासाठी

खचाचा जवळपास १० टक्के भाग कर्जाच्या रूपात प्राप्त करता येऊ शकतो. महिला उद्योजकांना काही योजनांमध्ये सबसिडीदेखील मिळते. हे कर्ज सावर्जनिक क्षेत्रातील बँक, क्षेत्रीय ग्रामीण बँक आणि केंद्र व राज्य सरकारच्या वित्तसंस्था देतात. कर्ज घेण्याची औपचारिकता पूर्ण करण्यापूर्वी सर्व प्रकारची कागदपत्रे जमा करून ठेवावीत. म्हणजे कर्ज मिळण्याच्या प्रक्रियेस अधिक विलंब होणार नाही आणि काम त्वरित सुरु होईल.

हर्बल मॅन्युफॅक्चरिंगमध्ये साबण, क्रीम, तेल आणि शॅम्पू याव्यतिरिक्तदेखील बरीच उत्पादने तयार करता येऊ शकतात. या उत्पादनांमध्ये केवळ औषधी वनस्पतींचाच वापर केला जातो. काही वेळा अऱ्लोपैथी घटकदेखील यामध्ये वापरले जातात. नवेनवे उत्पादन बनवण्यामध्ये अधिक लाभ मिळू शकतो. कारण अलीकडच्या काळात हर्बल उत्पादने खरेदी करण्याकडे लोक अधिक आकृष्ट होत आहेत. हर्बल शाम्पू मैकिंग : अलीकडच्या काळात शाम्पूचा वापर अगदी सामान्य झाला आहे. शाम्पू वापरल्यामुळे केस मुलायम आणि चमकदार बनतात. व्यावसायिक दृष्टीने ही गोष्ट अतिशय लाभदायक आहे आणि त्यामुळे त्याला असणारी मागणीदेखील अधिक आहे. शाम्पू बनवण्यासाठी नारळाचे तेल, कॉस्टिक पौटेंश, डिस्टिल्ड वॉटर, पोटेशियम कार्बोनेट आणि सुंगंधित पदार्थ याचा वापर केला जातो. देशामध्ये कॉस्पॅटिक मॅन्युफॅक्चरिंगचे देणार्या अनेक संस्था आहेत. प्रशिक्षणाचा अवधी एक महिना असतो. यासाठी वयाची मर्यादा आणि अभियांत्रिक प्राकृता फारशी ब्राइटली जात नाही

सृष्टीचे पालनहार द्वादशी देव महादेव !

भोले शंकर संपूर्ण सृष्टीचे व हिंदू धर्माचे तारणहार दैवत आहे. असे सांगण्यात येते की संपूर्ण ब्रह्मांडमध्ये ३३ कोटी देवी-देवतांचा वास आहे परंतु यात सर्वांचे पालनहार देवांदी देव महादेव म्हणजेच शिव-पार्वती आहे. त्यामुळे शंकरजीला भोल्या शंकरा म्हटल्या जाते. समुद्र मंथनाच्या वेळेस जे विष निघाले ते शंकरजीनी प्राशन करून संपूर्ण सृष्टीला वाचवीले व विष प्राशन केल्याने त्यांचा कंठ निळा झाला. शंकराचा वास सर्वसाधारण ठिकाणापासून तर स्मशान भूमीपर्यंत दिसून येतो. म्हणजेच आकार-पाताळ-पुर्व-पश्चिम-उत्तर-दक्षिण या संपूर्ण ठिकाणी आपल्याला कोणत्या ना कोणत्या रूपात भगवान शंकरजीचे दर्शन अवश्य होते. त्यामुळे हिंदुमान्यतेनुसार शंकराच्या मुर्तीची किंवा पिंडाची पुजा केली जाते. भोले शंभर सर्वसामान्यांचेच देवता नसुन मानव-देव-दानव-किंश्चर सर्वांचे आराध्य दैवत आहे. त्यामुळे आजही नागव्दार, महादेव, पचमडी इत्यादी अनेक ठिकाणी हजारांच्या संख्येने भाविक दरवर्षी महादेवाच्या दर्शनाला जातात व भोल्या शंकराचे दर्शन घेऊन आपली मनोकामना पूर्ण करण्याचा प्रयत्न करतात. रावनासारखा महाग्यानीं घोर राजनितीज्ञ हा सुद्धा शंकरजीचा कट्टर भक्त होता. रावणाची भक्ती पाहून त्यांना वर्दनसुद्धा दीले होते. त्यामुळे शंकरजीची पुजा सर्वांनाच करण्याचा अधिकार आहे. कारण शंकरजींची महीमा अपरंपार आहे. याच उद्देश्याने शंकरजींनी आपले वास्तव्य सर्वसामान्यांपासून तर स्मशान भूमीपर्यंत अजरामर ठेवले आहे. आज स्थल, जल, वायु, आकाश-पाताळ, पुर्व-पश्चिम, उत्तर-दक्षिण या संपूर्ण ठिकाणी आपल्याला भोले शंकराचे दर्शन होते. आज आपण नद्यांचा उगम पहातो तो उगम शंकरजींच्या जटेतुन झाल्याचे अनेक कथा व पुराणात पहातो. कोणी मानो अथवा न मानो परंतु आपण या पृथ्वीतलावर हसतो, खेळतो, बागडतो यांचे मुख्य कारण म्हणजे या ब्रह्मांडातील देवी-देवतांचा वासच आहे. कोणतीही देवी-देवता असो त्यांचे स्मरण केल्याने मानसाच्या हृदयात व मनात एक उत्सहाचे वातावरण निर्माण होते. कोणताही देव दीसत नसला तरी मनात असला पाहिजे व संपूर्ण शक्ती सत्कर्मासाठी समर्पित केली पाहिजे. आज संपूर्ण निर्सा जी आपल्याला दिसतो त्यात लाखोंच्या

संख्येन अनेक वृक्ष, फुले, फले दिसून येते ही संपूर्ण ईश्वरी देनच आहे. परंतु संपूर्ण निसागांची रक्षा करने मानवजातीचे प्रथम कर्तव्य आहे. आपण सत्कर्माचा मार्ग अवलंबवीला तर देवादी देव महादेव आपणापर्यंत अवश्य येईल. महाशिवरात्री हा हिंदू धर्माचा पवित्र सन आहे. त्यामुळे महाशिवरात्री हा सन मोठ्या भक्तिभावाने सर्वत्र साजारा केल्या जातो. त्यामुळे आपल्याला सर्वत्र उत्साहाचे व मंगलमय वातावरण दिसून येते. महाशिवरात्रीला बेलपत्री, गांगलाचे फुले याला जास्त महत्व असते. म्हणजे पृथ्वीतलावरील प्रत्येक झाडाला, फळांना किंवा फुलांना आगळेवेगळे महत्व असते हे आपल्याला दिसून येते. महादेवाचे गुणगान गाण्यांच्या स्वरूपात आपल्याला ऐकायला व पहायला मिळते. संपुर्ण भारतात १२ ज्योतिरिंग आहेत त्यापैकी ५ महाराष्ट्रात आहे. अंबकधर, परळी बैजनाथ, भिमाशंकर, औंढा नागनाथ, घृष्णेश्वर ही बाब महाराष्ट्राच्या दृटीने गौरवशाली बाब आहे. या व्यतीरीक महाराष्ट्रासह भारतात भगवान शंकरजीचे अनेक मंदिरे आहेत. यावरुन स्पष्ट होते की भगवान शंकरजीवर सर्वांचीच आस्था आहे. त्याच प्रमाणे ३० नमो: शिवाय, ॐ शांती, हर हर महादेव इत्यादींचा जप केल्याने मन प्रसन्न रहते व शांती मिळते व अनेक आजार दुर होप्यास मोठी मदत मिळते. आपण भोले शंकराचा जयघोष शिवकालीन इतिहासामध्ये सुद्धा ऐकली व पहाली आहे. शिवाजी महाराज व मावळे लढाईवर जाताना हर हर महादेवाचा जयघोष करीत असे. यामुळे सैनिकांमध्ये नववैतन्य निर्माण होवून एक नवीन उर्जा निर्माण होत होती. त्याचप्रमाणे आजही आपल्याला प्रत्येक शंकरजीच्या मंदिरात भाविकांचा हर हर महादेव चा जयघोष ऐकायला मिळतो. यामुळे सर्वांचेच मन प्रसन्न होते व नवीन ऊर्जा निर्माण होते. याचे मुख्य कारण म्हणजे देवादी देव महादेव हे सर्वांचेच पालनहार दैवत आहे. महाशिवरात्रीच्या सणाला भावीक मोठ्या उत्साहाने उपवास ठेवतात यामागचा एकच उद्देश असतो की हे देवादी देव महादेव येणारे पिण्य टलुडे व सुख-शांती प्रदान कर. कारण आपण सुखी तर देश सुखी, देश सुखी तर संपूर्ण सृष्टी सुखी. महाशिवरात्रीच्या निमित्ताने मी हेच सांगु इच्छितो की स्थल, जल, वायु व निसर्ग याची जोपासना मानवजातीने वेळोवेळी

केलीच पाहिजे.आज वाढते प्रदुषण, जंगलातील हिंसक पशु शहरात प्रवेश करने, जंगलाला वनवे लाग्ने,हिमकडा कोसळून महाप्रलय घेणे,भुकंप याला रोखण्यासाठी संपूर्ण मानवजातीने निसर्गाची जोपासना केलीच पाहिजे.अन्यथा देवादी देव महादेव विक्राळ रूप सुध्दा धारण करू शकते.याला नाकारता येत नाही.याचे अनेक उदाहरणे आपल्या समोर आहे.आपण निसर्गाची निर्मळ मनाने सेवा व जोपासना केली तर देवांदी देव महादेव अवश्य प्रसन्न होतील.यात दुमत नाही.देशात महाप्रलय,भुकंप,अती उष्णता,अती थंडी,सुनामी,वनवा लागणे, प्रदुषणात वाढ होणे या संपूर्ण गोष्टी निसर्गावर होत असलेल्या अन्यायामुळे दिसून येते.देवादी देव महादेवाचा वास दद्या-खोचात,पहाडात, जंगलात, निसर्गानिच्या काणा-कोट्यात व कणाकणात आपल्याला पहायला मिळतो.त्यामुळे महाशिवरात्रीच्या सनाच्या निमित्ताने निसर्गाची जोपासना करण्यासाठी सर्वांनीच संकल्प केला पाहिजे व निसर्ग संपदा विनाशापासून वाचविली पाहिजे.महाशिवरात्रीच्या निमित्ताने प्रत्येकांनी एकतरी वृक्ष लावले पाहिजे.कारण प्रत्येक वृक्षाच्या पानात, फुलात, फळात आपल्याला भोले शंकराचे दर्दन अवश्य होईल.त्याचबरोबर वृक्ष लागवडीमुळे गुरांना चारा, मानवाला शुद्ध हवा व सर्वांनाच शुद्ध ऑक्सिजन मिळण्यास मोठी मदत होईल. महाशिवरात्रीच्या निमित्ताने जर वृक्षलागवड झाली तर देशात एकाच दिवशी लाखांच्या संख्येने वृक्ष लागवड सहज होईल व निसर्ग प्रफुल्लित होण्यास मोठी मदत मिळेल.हर हर महादेव!

हर महादेव!
* * * * * * * * * * *
लेखक
रमेश कृष्णराव लांजेवार
माजी विद्यापीठ प्रतिनिधि नागपूर
मो.नं. ९९२९६९०७७९, नागपूर.

**जागतिक महिला दिनाच्या पूर्वसंध्येला लातूर तहसीलने
परित्यक्तेला अन्न सुरक्षेसह रेशनकार्ड देवून केला सन्मान**

लातूर :— गेली अठारा वर्षापासून एका मुलीसह परित्यकेचे जीवन गुजारा करणार्या पद्धीण धरम देशमाने (सिधार्थ सोसायटी, लातूर)या महिलेला जागतिक महिला दिनाच्या पूर्वसंध्येला तहसीलदार सोदागर तांदळे यांनी तात्काळ अन्न सुरक्षेसह रेशनकार्ड देवून खर्च अर्थाने महिलांचा सन्मान करून जगण्याला उभारी दिल्याबद्दल लाभार्थीसह कार्यकर्त्यांनी तहसील प्रशासनाचे आभार मानले आहेत.

पद्मीण धरम देशमाने या परित्यक्ता महिलेस गेली अठरा
वर्षांपासून स्वतंत्र रेशनकार्ड नाही, त्यामुळे निराधार अनुदान, अन्न

सुरक्षेचा लाभ, मुलीच्या जातीचे प्रमाणपत्र आदिसह शासनाच्या इतर योजनांचा लाभ मिळू शकत नव्हता, ही बाब दि. १ मार्च रोजी पत्रकार बाळ होळीकर कल्याने त्यांनी तहसीलदार सौदागर तांदळे, पुरवठा विभागाचे नायब तहसीलदार गणेश अंबर, लिपीक विडुल काळे यांना अवगत करून सदर महिलेला अन्नसुरेक्षसह रेशनकार्ड देण्याची विनंती केली. त्यावर तात्काळ त्यांनी त्या महिलेच्या मुलीसह अन्न सुरक्षेच्या लाभाचे रेशनकार्ड पुरवठा विभागास त्यार करप्याचे निर्देश देवून लागलीच आज गुरुवार, दि. ७ मार्च २०२४ या जागतिक महिला दिनाच्या पूर्वसंध्येला तहसीलदार

सौदागर तांदळे व संगानियोआ समितीचे लातूर शहराध्यक्ष शिवसिंह सिसोदिया यांच्या हस्ते या महिलेला रेशनकार्ड प्रक्रिया पूर्ण केल्याची कागदपत्रे तहसीलमध्ये प्रदान करण्यात आली.

यावेळी बोलताना तहसीलदार तांदळे यांनी तहसील प्रशासन नेहमीच उपेक्षित घटकांच्या सोबत असल्याचे सांगून, सदर महिलेला अन्न सुरक्षेसह, रेशनकार्ड देत, निराधार अनुदान देण्याची घोषणा करून जागतिक महिला दिनाच्या कृतीशील शुभेच्छा दिल्या. तर संगानियो समितीचे अध्यक्ष सिसोदिया यांनी महिलेस निराधार अनुदान मंजूर करण्याचा शब्द दिला. तर होळीकर यांनी तहसील प्रशासनाने वैगवान कार्यपद्धती या निमित्ताने दाखवून महिलांचा उचित सन्मान केल्याबद्दल धन्यवाद दिले. यावेळी संगानियो शहराचे अव्वल कारकून नारायण शिंदे, पुरवठा विभागाचे कृष्णा जटाळ तसेच आशिष आल्टे, देवानंद बनसोडे, रास्त भाव दुकान संघटनेचे किंशेंगर गायकवडे, लातूर शहर पूर्व कृती समितीचे बाबासाहेब बनसोडे, रिपाइं नेते हरिष कांबळे, राष्ट्रसंसदा दलाचे पांडुरंग देढे, इंडे. शिवकुमार स्वामी, रास्त दुकानदार महावीर शेळके, पत्रकार नितीन चालक, कांताबाई मस्के आदि उपस्थित होते.

राष्ट्रवादी सामजिक न्याय विभाग जिल्हाध्यक्षपदी समीर जानवलकर यांची नेमणूक

राष्ट्रीय अध्यक्ष अंजित पवार व प्रांताध्यक्ष सुनिल टटकरे यांचे आदेशाने तसेच आमदार शेखर निकम यांचे माध्यमातून राष्ट्रवादी कांग्रेस पार्टी सामाजिक न्याय विभागाचे प्रदेश अध्यक्ष सुनिल मगरे यांनी पत्र देऊन होतकरू व रोहिदास समाजाचे कार्यकर्ते समीर रमेश जानवलकर रत्नागिरी जिल्हाध्यक्षपदी नियुक्ती करण्यात आली. आमदार शेखर निकम यांचे वाढदिवसाचे औघित्य साधून आ. निकम व राष्ट्रवादी कांग्रेस पार्टीचे जिल्हा अध्यक्ष बाबाजी जाधव यांचे हस्ते नियुक्ती पत्र देण्यात आले. संचालक, तसेच चिपळूण बचाव समिती माध्यमातून चिपळूणमधील नव्याचा ग काढण्याचे काम २९ दिवस सक्रीय आंदोलन सहभाग घेऊन आंदोलन यशस्वी करून न फाउंडेशन कोकण समन्वयकचे माध्यमातून रत्नागिरी जिल्हातून व कोकणातून ग्रामीण भाग मोठे कार्य करत आहेत. चिपळूण मधील २० चे पुरपरिस्थीत शिव व वाशिंठी नदी गाळ उपकरण्यामध्ये त्यांचे महत्वपूर्ण योगदान असू राजापूर, रत्नागिरी, महाड संपूर्ण कोकणात ग्रामीण भागात काम केले.

अर्थसंकल्पातून वडार समाज उपेक्षितच.. दिलेल्या अक्षासनांची पूर्तता होणार का? वडार समाज संघाची मागणी

लातूर / प्रतिनिधी : महाराष्ट्र राज्याचे २०२४-२५ चे अंतरिम अर्थसंकल्प वित्त मंत्री यांनी सरकारने दिलेल्या अश्वासनांची या ठिकाणी त्या प्रत्येक घोषणे बाबत केलेल्या

विधानसभेत दि. २७ फेब्रुवारी २०२४ रोजी सादर केले. परत एकदा या अर्थसंकल्पातून वडार समाजाची निराशाच झाली आहे. वडार समाजाला दिलेल्या अश्वासनांचा सरकाराला विसर पडला आहे, हेच यातून दिसून आले. या शिवाय नवीन असे काही नाही. हे बजेट शोषित, वंचित समाजाला वंचित ठेवणारे आहे. बजेटचे हळसर्ही श्रळसर्ही पाहिले तर हे बजेट निराशाजनक असल्याचे लक्षात येईल. त्यात वडार समाज कुठेच नाही. असे सामाजिक कार्यकर्ते भटक्या-पिउत समूहाचे अभ्यासक तथा वडार समाज संघ, महाराष्ट्र राज्य प्रदेश कार्याध्यक्ष श्रीकांत मुद्दे यांनी प्रसिद्धीपत्रक निवेदनाद्वारे केले आहे. वर्ष २०२३-२४ च्या बजेटमध्ये १.वडार जमातीच्या उन्नतीसाठी वडार आर्थिक विकास महामंडळाची घोषणा केली होती. उपलब्धी काय? २.याच्या आधी वडार जमातीच्या ११ मागण्यांच्या अधिसूचनांच्या घोषणेची पूर्तता झाली का? ३. वडार जमातीच्या आर्थिक उन्नतीसाठी ५० कोर्टींची घोषणा केली होती. यावर काय झाले आणि किती निधी खर्च झाला? ४.उद्योग-व्यवसाय करण्यासाठी कर्जाची उपलब्धी निधी बाबत घोषणा केली होती, याचे पुढे काय झाले? ..जवळपास अनेक प्रकारच्या महत्वाच्या घोषणा मागील वर्षीच्या आणि महामेळाव्यातील घोषणा आदी बजेट मध्ये पूर्ण होईल असे वाटले होते. कामाची माहिती सरकारने देणे क्रमप्राप्त आहे. नाहीतर घोषणा हवेतच राहतील, मिळणार काही नाही. ज्याअर्थी घोषणा केल्यात तेहा काही तर नक्कीच झाले असणार, पण पुढे त्याचे काय झाले? याचे कोणालाच काही सोयरस्सूतक नसल्याचे परत एकदा दिसून आले. वर्ष २०२३-२४ चे विकास खर्चाचे बजेट - प्लॅन बजेट १,७०,००० कोटीचे होते. यापैकी खर्च किती? या बजेटमध्ये वडार जमातीच्या आर्थिक विकासासाठी ५० कोटी आणि महामेळाव्यामध्ये (२०१८) ५० कोर्टींची घोषणा केली होती. यापैकी किती खर्च ,कोणत्या योजनावर व लाभ किती लोकांना मिळाला हे सरकार सांगावे. यावर्षीच्या अर्थसंकल्पामध्ये पहिल्या निवडणुका डोऱ्यांसमोर ठेवून केवळ ५ कोर्टींची घोषणा करून केवळ बोल्वण करण्याचे व सरकार करू पाहते आहे का? हाही या ठिकाने प्रश्निन्ह आहे. कारण आचारसंहिता आठ ते दोन दिवसात लागण्याची शक्यता आहे. त्यापार्बंधूमध्ये दिलेल्या ५ कोटीचे गणित कसे लागणार? हाही याठिकाणी विचार करावा लागणार. हे ५ कोटी मिळणार? का परत एकदा वेळ मारून नेण्याचे हेतु आहे. हा ही आता विंतनशील प्रश्न बनला आहे. वर्ष २०२४-२५ मध्ये वडार जमातीसाठी अर्थसंकल्पामध्ये आवश्यक निधी तरतूद १

A photograph showing four women working at a quarry. They are wearing colorful saris and headscarves. One woman in a green sari is bending over, while others are standing nearby. The ground is covered in large, angular stones.

कोटी पाहिजे, दिले ५ कोटी, नाकारले १४५
कोटी. यातून सरकार वडार जमातीबाबत
सकारात्मक आहे का? हाच प्रश्न निर्माण होतो.
बजेट मुळातच लोक कल्याणाचे, विकासाचे
असते. त्यातही मूलभूत सुविधा, मूलभूत
गरजा भागविणे, उपजीविका, रोजगार, शिक्षण,
आरोग्य, कामगार कार्यालयाचा वाटा किती?,
घरकुल मंजूर होतात किती? यावर भर देणे
आवश्यक असते. संविधानाच्या अनुच्छेद २१ व
४६ चे उद्देश पूर्तीसाठी बजेटची रचना पाहिजे.
समाजातील शोषित वंचित, मागासवर्गीय,
अल्पसंख्यांक दुर्बल घटक, युवा, महिला,
शेतमजूर, शेतकरी, हा वर्ग नजरेसमोर ठेवून
बजेट तयार व्हायला पाहिजे. मात्र, नेहमीच्या

काही पायऱ्युलर घोषाव वगळता, बजेटची तरतुद मोठ्याप्रमाणात ल्पवीरीलीशी वर खर्च होताना दिसते. मागील बजेटचे हळसहश्लळसंही मध्ये उल्लेख आहे. वर्ष २०२२-२३ च्या बजेटचे घोषवाक्य होते पंचसूत्री आणि २०२३-२५ चे होते पंचामृत. वर्ष २०२४-२५ च्या बजेट मध्ये युवा, महिला, गरीब, शेतकरी, कामगार, घरकूल या शब्दांचा वापर करण्यात आला. मात्र यांच्यासाठी विशेष योजना भरीव तरतुदीसह घोषित झाल्या नाहीत. ओबीसी व अल्पसंख्याकांसाठी ५१८० कोटींची तरतुद आहे. अतिअत्यं तरतुद केली आहे. यावर बोलण्याची गरज आहे. ऐपीसी भरके चिन्ह संसदामार्गी

आबासा, भटक- विमुक्त याच्यासाठा
वाटपाचे धोरण निश्चित करण्याची गरज आहे.
वडार जमातीच्या बजेटचा कायदा झाला
यावर वडार जमातीच्या वतीने वारंवार
रचे लक्ष वेदपण्याचा प्रयत्न झाला मात्र,
समाजहिताच्या योजनेकडे सरकारचे दुर्लक्ष
आहे. वडार जमातीला दिलेल्या अक्षसनांचे
झाले? का केवळ निवडुकीच्या तोंडावर
गणित जुळवण्यासाठी है सारे काही होतेय
असे सामाजिक कार्यकर्ते भटक्या-
सम्हाचे अभ्यासक तथा वडार समाज
विहारास्थ राज्य प्रदेश कायदीक्ष श्रीकांत मुद्दे
विहारास्थ विहारास्थ विहारास्थ

मिळेल. कोणती आहेत कांग्रेसची आक्षासने? १. भरतीचे आक्षासन : सत्ता आल्यानंतर कांग्रेस पक्ष केंद्रात ३० लाख नोक-या देणार. आम्ही एक कॅलेंडर जारी करू आणि त्यानुसार भरती प्रक्रिया कालबद्ध पद्धतीने पूर्ण करू. २. पहिली नोकरी पक्की : प्रत्येक डिप्लोमा किंवा पदवीधरांना सार्वजनिक किंवा खासगी क्षेत्रातील कंपनीत एक वर्ष अप्रेटसिंशिप दिली जाईल. यासोबतच, १ लाख रुपये (८५००/महिना) मिळेल. ३. पेपर लीकपासून स्वातंत्र्य : सार्वजनिक परीक्षांमध्ये पेपर लीक टाळण्यासाठी आणि निष्पक्ष परीक्षा घेण्यासाठी नवीन कायदा केला जाईल.

देशातील
तरुणांना
राहुल
गांधीची ५
आक्षाजने

PRINTED BY MAHESH MOTIRAM RATHOD, OWNED, PUBLISHED & EDITED BY ASHOK NAMDEVRAO HANWATE, PRINTED AT MAYUR PRINTERS, PLOT No. B-28, MIDC, NEAR BUS STAND 03, LATUR, Tq. & DIST. LATUR - 413512 (M.S.) PULISHED AT : KHADAK HANUMAN, MILIND NAGAR, LATUR TO & DIST LATUR - 413512 (M S) EDITOR : ASHOK NAMDEVRAO HANWATE